

فرم برنامه درسی روانشناسی بالینی دوره دکتری

دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

عنوان درس	عنوان اصلی: روانشناسی بالینی عنوان اصلی به لاتین: Clinical Psychology
نوع دوره درسی	کلاسی و پروژه
مشخصات درسی	تعداد: ۲ واحد نظری؛ اختصاصی؛ درس پیش‌نیاز: ندارد دوره: دکتری
توضیحات	روانشناسی بالینی مطالعه علمی اختلالات روانی و تلاش برای درمان آنهاست. در روانشناسی بالینی کوشش می‌شود با توجه به اصول اساسی نظریه‌های روان‌درمانی، آسیب‌های روانی شناخته شده و مورد مداخله قرار گیرد. در حال حاضر اختلالات روانی از نگاه پنجمین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی (DSM-5) طبقه‌بندی شده‌اند، بنابراین لازم است درمان‌ها نیز بر اساس این راهنما تنظیم شود.
برنامه‌ریز (ها)	دکتر محمد خدایاری فرد
مدرس/مجری (ها)	دکتر محمد خدایاری فرد
اهداف و انتظارات	دانشی: کسب دانش و توانایی در توصیف برخی از نظریه‌ها و فنون روان‌درمانی، آشنایی با روش‌های درمانی اختلالات روانی به‌خصوص اختلالات خلقی و اضطرابی و خانواده‌درمانی. رفتاری: ایجاد مهارت‌های حرفه‌ای، از جمله بکارگیری فنون درمانی در جهت درمان مشکلات روانی مراجعان. بینشی: توانایی در به‌کارگیری رویکردها و نظریه‌های مختلف روان‌درمانی در کارهای بالینی و مشاوره‌ای و توانایی بحث قوی در این زمینه.
راهبرد اجرای دوره درسی	مشارکتی - تعاملی ارائه
توضیحات	مقررات و نکات مربوط به کلاس ❖ در صورتی که دانشجویان پیشنهاد حذف عناوین یا جایگزین عناوین دیگری را داشته باشند، از نظر اینجانب بلامانع و قابل اجراست، لذا می‌بایست حداکثر در جلسات اول و دوم آن را مطرح کنند. ❖ شایان ذکر است که کلیه جلسات رأس ساعت مقرر شروع می‌شود و پایان خواهد یافت. بنابراین از دانشجویان انتظار می‌رود پیش از ورود استاد در کلاس حضور یابند. ❖ دانشجویانی که تلفن همراه دارند، پیش از ورود به کلاس باید آن را خاموش کنند. مشاهده یا صدای زنگ تلفن همراه موجب بیرون رفتن دانشجو از کلاس و منظور کردن غیبت در آن جلسه خواهد شد. بیش از ۳ جلسه غیبت براساس مقررات آموزشی رفتار خواهد شد.

<ul style="list-style-type: none"> ❖ کلاس کاملاً دانشجوی محور برگزار خواهد شد و فعالیت و مباحثه علمی کلاسی مبنای تشکیل جلسات خواهد بود. ❖ لازم است دانشجویان قبل از هر جلسه پیش خوانی داشته باشند و منابع مشخص شده برای هر جلسه را طبق طرح درس مطالعه نمایند. ❖ پیش خوانی دانشجویان در هر جلسه ابتدا از طریق سامانه و سپس در کلاس مورد پرسش قرار خواهد گرفت. ❖ هر دانشجوی موظف است حداکثر ۲ روز قبل از برگزاری هر جلسه از کلاس وارد سامانه شده و در مورد مبحث مربوط به جلسه پیش رو اعلام آمادگی نماید و همچنین طرح سوال نماید. ❖ دانشجویان برای هر جلسه علاوه بر مطالعه منابع مربوط به آن جلسه طبق طرح درس، باید از طریق سامانه بلندد اگر پاورپوینت، فیلم و یا مقاله‌ای گذاشته می‌شود مطالعه کرده و نظرات خود را در سامانه ارسال نماید و همچنین در کلاس هم به اشتراک بگذارند. ❖ در صورتی که با دستیار اینجانب مشکلی پیدا کردید، موضوع را ابتدا با خود دستیار و در صورت برطرف نشدن، با اینجانب در میان بگذارید. در صورت حل نشدن با مدیر گروه و در صورتی که مشکل باقی ماند، با معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده مطرح کنید. 	
روانشناسی بالینی، تشخیص، روان درمانی، درمان.	مفاهیم کلیدی
در جلسه اول از دانشجویان در مورد سابقه تحصیلی و میزان آشنایی‌شان با مباحث درس حاضر سؤال می‌شود؛ همچنین در ابتدای هر جلسه سؤالاتی در زمینه مباحث جلسه قبل پرسیده می‌شود.	آمادگی و سنجش آغازین
کتاب، پاورپوینت.	مواد آموزشی
رشته: روان‌شناسی عمومی دوره: دکتری ورودی: ۱۳۹۶ نیمسال: اول	مخاطبان دوره درسی
مجموع ساعات: ۳۰ ساعت. تعداد هفته: ۱۵ هفته. تعداد جلسات در هفته ۱ جلسه؛ هر جلسه ۱۰۰ دقیقه. از تاریخ ۹۷/۰۷/۰۱ تا ۹۷/۱۰/۰۹	طول دوره
گروه آموزشی: روان‌شناسی تربیتی و مشاوره؛ دانشگاه تهران؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	مرجع اعتباری
منابع ۱- خدایاری فرد، محمد و سهرابی، فرامرز (۱۳۹۷). روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان، با تجدید نظر کلی بر اساس DSM-5، چاپ سوم. تهران: آوای نور. ۲- خدایاری فرد، محمد و عابدینی، یاسمین (۱۳۹۴). نظریه‌ها و اصول خانواده‌درمانی، با تاکید بر نظریه‌های نوین درمان شناختی- رفتاری و معنوی- مذهبی (با تجدید نظر کلی بر اساس DSM-5).	منابع

<p>تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۳- کایون، برونو ای (۱۳۹۵). شناخت رفتار درمانگری یکپارچه شده با ذهن آگاهی، ترجمه محمد خدایاری فرد، کوروش محمدی، و مریم دیده دار، چاپ دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.</p>	
<p>فعالیت کلاسی (۵ نمره) - پروژه (۵ نمره) - پایان ترم (۱۰ نمره)</p>	<p>سنجش و ارزشیابی</p>
<p>روش ارزشیابی</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ۵ نمره از نمرهٔ پایان ترم به کار عملی تعلق می‌گیرد. ❖ هر دانشجو موظف است یک خانواده یا کیس فردی واقعی را به صورت مطالعهٔ موردی بررسی کند و مصاحبهٔ تشخیصی و به کارگیری فنون درمانی معتبر را انجام دهد (۵ نمره). ❖ گزارش نهایی به صورت Word و PDF - Track change و Accept باشد و یک هفته قبل از امتحان باید تحویل شود. ❖ شایان ذکر است گزارش کار شما می‌بایست توسط یکی از همکلاسی‌ها ارزیابی و نمره‌های آن در فرم ارزیابی وارد شود و نام دانشجوی ارزیابی کننده نیز در فرم نوشته شود، در صورتی که گزارشی توسط یکی از همکلاسی‌ها ارزیابی نشده باشد، آن گزارش حداقل نمرهٔ کلاسی را خواهد گرفت. ❖ گزارش شما باید دارای Header بالای صفحه برای هر بخش به صورت مجزا باشد و در آن شمارهٔ صفحه و بخش مورد نظر نوشته شده باشد. ❖ در صورت تأخیر در تحویل کار عملی بین یک روز تا یک هفته، ۱ نمره کسر خواهد شد. تأخیر از روز هشتم تا دو هفته ۲ نمره کسر می‌شود و پس از آن کار تحویل گرفته نخواهد شد. ❖ ۵ نمره از نمرهٔ نهایی این درس به فعالیت و مباحثهٔ علمی کلاسی و آمادگی و پیش خوانی دانشجویان برای هر جلسه بر اساس طرح درس و منابع معرفی شده تعلق می‌گیرد. ❖ ۱۰ نمره به آزمون کتبی پایان ترم تعلق می‌گیرد. آزمون پایان ترم با استفاده از منابع معرفی شده و مطالب مورد بحث در کلاس به صورت کوتاه پاسخ و تستی انجام خواهد شد. ❖ آزمون پایان ترم کتبی براساس برنامهٔ امتحانی تعیین شده در سامانهٔ آموزش گرفته خواهد شد و دارای ۴۰ سؤال خواهد بود. ❖ یک نمره به یک نفر از دانشجویانی که بهترین نقد را از استاد یا کلاس داشته باشد، با نظرسنجی از کلیهٔ دانشجویان کلاس در آخرین جلسه تعلق خواهد گرفت. ❖ دانشجویانی که تمام جلسات را بدون تأخیر حضور داشته باشند، یک نمره به نمرهٔ امتحانشان اضافه خواهد شد. 	<p>توضیحات</p>

جدول محتوای هر جلسه

جلسه	تاریخ	محتوا/رویه/فعالیت/برنامه	مدت زمان	منبع	مدرس
یکم	۹۷/۰۷/۱	آشنایی، ارائه مقررات کلاسی و شیوه کار عملی. بررسی و مباحثه اصول روانشناسی بالینی و روش های تحقیق در روانشناسی بالینی	۱۰۰ دقیقه	منبع ۱ فصل ۱-۲	دکتر محمد خدایاری فرد
دوم	۹۷/۰۷/۸	بررسی و مباحثه روش های سنجش و ارزیابی در روانشناسی بالینی	۱۰۰ دقیقه	منبع ۱ فصل ۳	دکتر محمد خدایاری فرد
سوم	۹۷/۰۷/۱۵	بررسی و مباحثه اصول و نظریه خانواده درمانی شناختی-رفتاری	۱۰۰ دقیقه	منبع ۲ فصل ۱-۲	دکتر محمد خدایاری فرد
چهارم	۹۷/۰۷/۲۲	اجرای عملی مصاحبه اولیه با خانواده	۱۰۰ دقیقه	منبع ۲ فصل ۵	دکتر محمد خدایاری فرد
پنجم	۹۷/۰۷/۲۹	آموزش و اجرای فن حل مسئله در خانواده	۱۰۰ دقیقه	منبع ۲ فصل ۴	دکتر محمد خدایاری فرد
ششم	۹۷/۰۸/۶	ادامه اجرای فن حل مسئله در خانواده	۱۰۰ دقیقه	منبع ۲ فصل ۴	دکتر محمد خدایاری فرد
هفتم	۹۷/۰۸/۱۳	بررسی و مباحثه مبانی نظری و اجرای عملی فن تغییر رفتار سیستمی	۱۰۰ دقیقه	مقاله	دکتر محمد خدایاری فرد
هشتم	۹۷/۰۸/۲۰	ادامه اجرای عملی فن تغییر رفتار سیستمی	۱۰۰ دقیقه	مقاله	دکتر محمد خدایاری فرد
نهم	۹۷/۰۸/۲۷	بررسی و مباحثه مبانی نظری و کاربرد عملی فنون درمان شناختی-رفتاری مبتنی بر ذهن آگاهی (MICBT)	۱۰۰ دقیقه	منبع ۳ فصل ۱-۴	دکتر محمد خدایاری فرد
دهم	۹۷/۰۹/۴	ادامه کاربرد عملی فنون درمان شناختی-رفتاری مبتنی بر ذهن آگاهی (MICBT)	۱۰۰ دقیقه	منبع ۳ فصل ۵-۹	دکتر محمد خدایاری فرد
یازدهم	۹۷/۰۹/۱۱	بررسی فنون مشاوره و روان درمانی در بی وفایی زناشویی	۱۰۰ دقیقه	ارائه کلاسی	دکتر محمد حسن آسایش
دوازدهم	۹۷/۰۹/۱۸	نگاهی نو به فرایندهای زیربنایی و مکانیسم تغییر در رویکردهای مشاوره و روان درمانی با تکیه بر بازنمایی های ذهنی رقیب در حافظه	۱۰۰ دقیقه	ارائه کلاسی	دکتر زینب عظیمی
سیزدهم	۹۷/۰۹/۲۵	ارائه مبانی نظری و اجرای عملی (Somatic Psychotherapy) در درمان PTSD	۱۰۰ دقیقه	ارائه کلاسی	دکتر محمد خدایاری فرد
چهاردهم	۹۷/۱۰/۲	آموزش فن خود مدیریتی در درمان افسردگی	۱۰۰ دقیقه	ارائه کلاسی	دکتر محمد خدایاری فرد
پانزدهم	۹۷/۱۰/۹	جمع بندی کلیه مطالب و نقد کلاس	۱۰۰ دقیقه	ارائه کلاسی	دکتر محمد خدایاری فرد

فرم ارزشیابی گزارش موردی خانواده

دانشجوی گرامی

گزارش کار عملی شما در درس روانشناسی بالینی، که با تلاش و کوشش شما تهیه شده است، به روش زیر ارزیابی می‌شود. امیدوارم با کسب دانش و آگاهی بیشتر در این زمینه و به‌دست آوردن تجارب مفید به موفقیت‌های بیشتری دست یابید.

دکتر محمد خدایاری فرد

نام و نام‌خانوادگی دانشجویی که این فرم را ارزیابی کرده است

ردیف	عوامل ارزشیابی گزارش	عالی ۴	خوب ۳	متوسط ۲	ضعیف ۱	بسیار ضعیف ۰
۱	داشتن صفحه‌ عنوان، فهرست، چکیده، مقدمه، معرفی مورد و نحوه انتخاب مورد					
۲	گزارش شرح‌حال نویسی و مشاهدات برای مراجع					
۳	گزارش جلسات مصاحبه تشخیصی					
۴	گزارش دیگر شواهد تشخیصی از جمله آزمون‌ها					
۵	تحلیل کلی و به‌دست آوردن همبستگی بین شرح حال، مشاهده، مصاحبه و آزمون					
۶	گزارش فرایند و فنون درمانی					
۷	اجرای صحیح فرایند و فنون درمان					
۸	گزارش محدودیت‌ها و ارائه پیشنهادها مفید					
۹	توجه به علائم نگارشی، انشا و املاي مطالب					
۱۰	الگوی ارائه گزارش شرح حال، مشاهده و مصاحبه با استفاده از کتاب ارزیابی و آزمونگری روان‌شناختی و براساس DSM-5 می‌باشد.					
جمع امتیازها						

جمع امتیازها

=

نمره گزارش موردی